

**Обґрунтування щодо прийняття постанови НКРЕКП
«Про затвердження Змін до постанови НКРЕКП
від 26 квітня 2019 року № 641»**

29 липня 2022 року Верховна Рада України прийняла Закон України № 2479-ІХ «Про особливості регулювання відносин на ринку природного газу та у сфері теплопостачання під час дії воєнного стану та подальшого відновлення їх функціонування» (далі – Закон). Прикінцевими та перехідними положеннями зазначеного Закону внесено зміни, зокрема до статті 71 Закону України «Про ринок електричної енергії», а саме доповнено новою частиною 4¹, норми якої врегульовують питання входу та виходу суб'єктів господарювання, у тому числі об'єктів електроенергетики, яким встановлено «зелений» тариф, з балансуєючої групи ДП «ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ» (далі – гарантований покупець).

Прийняття зазначеного Закону та подальша реалізація механізму входу та виходу суб'єктів господарювання, у тому числі об'єктів електроенергетики, яким встановлено «зелений» тариф, з балансуєючої групи гарантованого покупця сприятиме розвитку конкуренції на енергетичних ринках.

Таким чином, після прийняття Закону виникла необхідність удосконалення порядку купівлі гарантованим покупцем електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії, затвердженого постановою НКРЕКП від 26 квітня 2019 року № 641, в частині визначення положень в правилах функціонування балансуєючої групи гарантованого покупця, які врегульовуватимуть процедуру входу та виходу суб'єктів господарювання, у тому числі об'єктів електроенергетики, яким встановлено «зелений» тариф, з балансуєючої групи гарантованого покупця.

Ураховуючи викладене та беручи до уваги необхідність зменшення навантаження на тариф ОСП завдяки виходу з балансуєючої групи гарантованого покупця виробників за «зеленим» тарифом, Департаментом енергоринку розроблено проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до постанови НКРЕКП від 26 квітня 2019 року № 641» (далі – Проєкт постанови).

Проєкт постанови, що має ознаки регуляторного акта, був схвалений на відкритому засіданні НКРЕКП 24 січня 2023 року.

Зауваження та пропозиції до Проєкту постанови, що надійшли від заінтересованих осіб до НКРЕКП у період з 27 січня 2023 року по 13 лютого 2023 року та попередня позиція НКРЕКП, у формі таблиці узагальнені зауваження, були оприлюднені 06 березня 2023 року на офіційному вебсайті НКРЕКП.

На виконання вимог положень статті 15 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та Порядку проведення відкритого обговорення проєктів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30 червня 2017 року № 866, НКРЕКП 10 та 13 березня 2023 року провело відкрите обговорення (розгляд зауважень та пропозицій)

Проекту постанови. Протокол відкритого обговорення разом з таблицею узгоджених позицій до Проекту постанови оприлюднено 22 березня 2023 року на офіційному вебсайті НКРЕКП в мережі Інтернет.

Ураховуючи вимоги частини другої статті 2 Закону України «Про ринок електричної енергії», Проект постанови направлено на розгляд до Антимонопольного комітету України (лист НКРЕКП від 23 березня 2023 року № 3224/22.3.2/7-23), Антимонопольний комітет України листом від 03 квітня 2023 року № 128-06/09-92-НПА надав погодження Проекту постанови.

Враховуючи зазначене, Департамент енергоринку пропонує прийняти постанову НКРЕКП **«Про затвердження Змін до постанови НКРЕКП від 26 квітня 2019 року № 641»**.

Директор Департаменту енергоринку

Ілля Сідоров

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

№ _____

Київ

Про затвердження Змін до постанови
НКРЕКП від 26 квітня 2019 року № 641

Відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Зміни до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 26 квітня 2019 року № 641 «Про затвердження нормативно-правових актів, що регулюють діяльність гарантованого покупця та купівлі електричної енергії за «зеленим» тарифом та за аукціонною ціною», що додаються.

2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Голова НКРЕКП

К. Ущатовський

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Національної комісії,
що здійснює державне
регулювання у сферах
енергетики та комунальних
послуг

№ _____

**Зміни до постанови Національної комісії, що здійснює державне
регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,
від 26 квітня 2019 року № 641**

1. У Порядку купівлі гарантованим покупцем електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії:

1) у главі 8:

пункт 8.2 виключити.

У зв'язку з цим пункти 8.3 – 8.10 вважати відповідно пунктами 8.2 – 8.9;
пункт 8.6 викласти в такій редакції:

«8.6. У разі коли генеруючі одиниці продавця не можуть здійснювати відпуск електричної енергії з технічних причин, з метою закупівлі електричної енергії для власних потреб продавець має право виключити генеруючі одиниці, для яких буде здійснюватися така закупівля, із балансуєючої групи гарантованого покупця, надіславши не пізніше ніж за 3 робочі дні до запланованої дати такого виключення на електронну адресу гарантованого покупця, зазначену в договорі, та ОСП заяву, підписану КЕП уповноваженої особи продавця. У заяві продавцем зазначається запланована дата виключення генеруючої одиниці з балансуєючої групи гарантованого покупця, підстави виключення та орієнтовний строк перебування генеруючої одиниці поза балансуєючою групою гарантованого покупця.

Закупівлю електричної енергії для власних потреб таких генеруючих одиниць продавця здійснює учасник ринку, що не входить до балансуєючої групи гарантованого покупця.

Генеруючі одиниці, тимчасово виключені з технічних причин з балансуєючої групи гарантованого покупця, не можуть здійснювати відпуск електричної енергії для її продажу на ринку електричної енергії.

Включення генеруючої одиниці до балансуєючої групи гарантованого покупця здійснюється продавцем шляхом надсилання не пізніше ніж за 3 робочі дні до запланованої дати включення на електронну адресу гарантованого покупця та ОСП заяви, підписаної КЕП уповноваженої особи продавця, із зазначенням запланованої дати включення генеруючої одиниці до балансуєючої групи гарантованого покупця. Гарантований покупець не пізніше ніж за 2 робочі дні до запланованої дати включення повідомляє ОСП про згоду на включення такої генеруючої одиниці до балансуєючої групи гарантованого покупця.

Гарантований покупець оприлюднює на своєму вебсайті форми заяв, що подаються продавцем для виключення та включення генеруючої одиниці з/до балансуючої групи гарантованого покупця.»;

2) у главі 9:

доповнити двома новими пунктами 9.1 та 9.2 такого змісту:

«9.1. Вхід до балансуючої групи гарантованого покупця та вихід з неї здійснюється згідно з главою 1.5 розділу I Правил ринку та з урахуванням вимог, визначених цим Порядком.

9.2. При вході до балансуючої групи гарантованого покупця продавець разом із заявою про зміну балансуючої групи подає ОСП згоду гарантованого покупця на включення продавця до його балансуючої групи, яка надається гарантованим покупцем продавцю разом з примірником укладеного договору купівлі-продажу електричної енергії за «зеленим» тарифом або відповідної додаткової угоди до такого договору.».

У зв'язку з цим пункти 9.1 – 9.8 вважати відповідно пунктами 9.3 – 9.10; доповнити чотирма новими пунктами такого змісту:

«9.11. Продавець має право вийти з балансуючої групи гарантованого покупця або виключити з балансуючої групи гарантованого покупця генеруючі одиниці шляхом призупинення дії договору купівлі-продажу електричної енергії за «зеленим» тарифом та/або договору про купівлю-продаж електричної енергії між гарантованим покупцем та суб'єктом господарювання, який за результатами аукціону набув право на підтримку.

Призупинення дії договору купівлі-продажу електричної енергії за «зеленим» тарифом та/або договору про купівлю-продаж електричної енергії між гарантованим покупцем та суб'єктом господарювання, який за результатами аукціону набув право на підтримку, здійснюється з першого дня календарного місяця, але не раніше ніж через 20 календарних днів з дня подання продавцем заяви про призупинення дії договору гарантованому покупцю (вихід суб'єкта господарювання, у тому числі генеруючої одиниці, з балансуючої групи гарантованого покупця).

Вихід продавця, у тому числі генеруючих одиниць продавця, з балансуючої групи гарантованого покупця, шляхом призупинення дії договору, здійснюється в порядку, визначеному Правилами ринку, з урахуванням вимог, визначених цим Порядком, шляхом укладення додаткової угоди про призупинення дії договору між гарантованим покупцем та продавцем.

Для укладення додаткової угоди про призупинення дії договору купівлі-продажу електричної енергії за «зеленим» тарифом або договору про купівлю-продаж електричної енергії між гарантованим покупцем та суб'єктом господарювання, який за результатами аукціону набув право на підтримку, продавець надає гарантованому покупцю заяву про призупинення дії договору із зазначенням запланованої дати призупинення дії договору (виходу суб'єкта господарювання, у тому числі генеруючої одиниці, з балансуючої групи гарантованого покупця), що визначається з урахуванням вимог цього пункту, та

додаткову угоду про призупинення дії договору, складену за формою, згідно з додатком до типового договору купівлі-продажу електричної енергії за «зеленим» тарифом або договору про купівлю-продаж електричної енергії між гарантованим покупцем та суб'єктом господарювання, який за результатами аукціону набув право на підтримку, та підписану зі своєї сторони уповноваженою особою, у тому числі з можливістю накладення КЕП уповноваженою особою.

Протягом 5 робочих днів з дня отримання заяви та додаткової угоди гарантований покупець повертає продавцю додаткову угоду про призупинення дії договору купівлі-продажу електричної енергії за «зеленим» тарифом або договору про купівлю-продаж електричної енергії між гарантованим покупцем та суб'єктом господарювання, який за результатами аукціону набув право на підтримку, підписану зі своєї сторони уповноваженою особою, у тому числі з можливістю накладення КЕП уповноваженою особою.

У такому випадку дія договору купівлі-продажу електричної енергії за «зеленим» тарифом призупиняється тимчасово до поновлення сторонами дії зазначеного договору.

Дія договору купівлі-продажу електричної енергії за «зеленим» тарифом, договору про купівлю-продаж електричної енергії між гарантованим покупцем та суб'єктом господарювання, який за результатами аукціону набув право на підтримку, призупиняється в частині виконання сторонами зобов'язань з купівлі-продажу електричної енергії, купівлі та оплати послуги з відшкодування частки вартості врегулювання небалансу електричної енергії гарантованого покупця, оплати внесків для створення спеціального фонду гарантованого покупця.

Поновлення дії договору купівлі-продажу електричної енергії за «зеленим» тарифом та/або договору про купівлю-продаж електричної енергії між гарантованим покупцем та суб'єктом господарювання, який за результатами аукціону набув право на підтримку, здійснюється з першого дня календарного місяця, але не раніше ніж через 60 календарних днів з дня подання продавцем заяви про поновлення дії договору (вхід суб'єкта господарювання, у тому числі генеруючої одиниці до балансуєної групи гарантованого покупця).

Для укладення додаткової угоди про поновлення дії договору купівлі-продажу електричної енергії за «зеленим» тарифом або договору про купівлю-продаж електричної енергії між гарантованим покупцем та суб'єктом господарювання, який за результатами аукціону набув право на підтримку, продавець надає гарантованому покупцю заяву про поновлення дії договору із зазначенням запланованої дати поновлення дії договору (входу суб'єкта господарювання, у тому числі генеруючої одиниці до балансуєної групи гарантованого покупця), що визначається з урахуванням вимог цього пункту. Разом із заявою продавець надає гарантованому покупцю підписану зі своєї сторони уповноваженою особою додаткову угоду про поновлення дії договору, складену за формою, згідно з додатком до типового договору купівлі-продажу електричної енергії за «зеленим» тарифом або договору про купівлю-продаж електричної енергії між гарантованим покупцем та суб'єктом господарювання,

який за результатами аукціону набув право на підтримку, у тому числі з можливістю накладення КЕП уповноваженою особою.

Під час призупинення договору продавець повідомляє гарантованого покупця про внесення змін до документів, наданих гарантованому покупцю відповідно до пункту 2.2 глави 2 цього Порядку.

Гарантований покупець підписує додаткову угоду про поновлення дії договору купівлі-продажу електричної енергії за «зеленим» тарифом або договору про купівлю-продаж електричної енергії між гарантованим покупцем та суб'єктом господарювання, який за результатами аукціону набув право на підтримку, не пізніше 10 робочих днів з дати отримання зазначеної заяви та додаткової угоди.

Гарантований покупець надає продавцю разом з примірником укладеної додаткової угоди про поновлення дії договору згоду на включення до балансуєчої групи гарантованого покупця.

Гарантований покупець оприлюднює на своєму вебсайті форми заяв про призупинення дії договору купівлі-продажу електричної енергії за «зеленим» тарифом та про поновлення дії зазначеного договору.

9.12. Продавець має право вийти з балансуєчої групи гарантованого покупця шляхом розірвання договору купівлі-продажу електричної енергії за «зеленим» тарифом та/або договору про купівлю-продаж електричної енергії між гарантованим покупцем та суб'єктом господарювання, який за результатами аукціону набув право на підтримку.

Розірвання договору купівлі-продажу електричної енергії за «зеленим» тарифом та/або договору про купівлю-продаж електричної енергії між гарантованим покупцем та суб'єктом господарювання, який за результатами аукціону набув право на підтримку, здійснюється з першого дня календарного місяця, але не раніше ніж через 20 календарних днів з дня подання продавцем заяви про розірвання договору гарантованому покупцю.

Вихід продавця з балансуєчої групи гарантованого покупця шляхом розірвання договору здійснюється в порядку, визначеному Правилами ринку, після укладання відповідної додаткової угоди про розірвання договору між гарантованим покупцем та продавцем.

Вхід продавця до балансуєчої групи гарантованого покупця після розірвання відповідного договору з гарантованим покупцем здійснюється в порядку, визначеному Правилами ринку, шляхом укладення нового договору з гарантованим покупцем відповідно до процедури, визначеної главою 2 цього Порядку.

У такому випадку вхід продавця до балансуєчої групи гарантованого покупця здійснюється з першого дня календарного місяця, але не раніше ніж через 60 календарних днів з дня подання гарантованому покупцю продавцем відповідної заяви про укладення договору.

Після укладення договору купівлі-продажу електричної енергії за «зеленим» тарифом гарантований покупець надає продавцю разом з

примірником укладеного договору згоду на включення до балансуєчої групи гарантованого покупця з зазначенням відповідної дати.

9.13. Призупинення дії або розірвання договору купівлі-продажу електричної енергії за «зеленим» тарифом, договору купівлі-продажу електричної енергії між гарантованим покупцем та суб'єктом господарювання, який за результатами аукціону набув право на підтримку, не звільняє сторони від належного виконання зобов'язань за розрахунками, що виникли у період до призупинення дії або розірвання таких договорів.

Призупинення дії або розірвання договору купівлі-продажу електричної енергії за «зеленим» тарифом та вихід продавця з балансуєчої групи гарантованого покупця не є підставою для припинення дії «зеленого» тарифу та визнання такою, що втратила чинність (скасування), постанови про затвердження «зеленого» тарифу для відповідних об'єктів електроенергетики або черг будівництва електричної станції (пускового комплексу) для суб'єкта господарювання, який виробляє електричну енергію з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії – вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), або продовження строку дії відповідного «зеленого» тарифу.

Призупинення дії або розірвання договору купівлі-продажу електричної енергії між гарантованим покупцем та суб'єктом господарювання, який за результатами аукціону набув право на підтримку, внаслідок виходу такого суб'єкта господарювання з балансуєчої групи гарантованого покупця не є підставою для скасування протоколу про результати аукціону, на якому суб'єкт господарювання набув право на підтримку.

9.14. Гарантований покупець протягом 2 робочих днів з дати підписання додаткових угод про призупинення/розірвання дії договору, відповідно до положень Правил ринку ініціює вихід продавця з балансуєчої групи гарантованого покупця шляхом надання ОСП відповідної заяви.»

2. У Типовому договорі про купівлю-продаж електричної енергії за «зеленим» тарифом:

1) у главі 7:

пункт 7.6 доповнити новим абзацом такого змісту:

«Дія договору може бути тимчасово призупинена у випадках та відповідно до процедури, передбачених Порядком.»;

пункт 7.7 викласти в такій редакції:

«7.7. Якщо об'єкт електроенергетики або черга будівництва електричної станції (пусковий комплекс), щодо яких укладено цей Договір, не введено в експлуатацію протягом періоду, визначеного законодавством, дія цього Договору припиняється.»;

пункт 7.9 доповнити двома новими абзацами такого змісту:

«У випадку зупинення дії ліцензії на право провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії дія цього Договору призупиняється в частині генеруючих одиниць, щодо яких зупинено дію ліцензії на термін такого зупинення.

У такому випадку гарантований покупець повідомляє ОСП про вихід Продавця або виключення генеруючої одиниці Продавця з балансуєючої групи гарантованого покупця.»;

пункт 7.14 після слова «Припинення» доповнити словами «або призупинення»;

2) главу 8 викласти в такій редакції:

«8. Додатки

8.1. Форма додаткової угоди про призупинення дії договору.

8.2. Форма додаткової угоди про поновлення дії договору.

8.3. Перелік місць встановлення приладів та систем розрахункового обліку.

8.4. Однолінійна схема розташування приладів розрахункового обліку.»;

3) доповнити двома новими додатками, що додаються.

Директор Департаменту енергоринку

І. Сідоров

Додаток 1
до Типового договору про
купівлю-продаж електричної
енергії за «зеленим» тарифом

ДОДАТКОВА УГОДА №
до договору від _____ 20__ року № _____

Київ _____ 20__ року
_____ (далі – гарантований
покупець), що діє на підставі ліцензії на провадження діяльності зі здійснення функцій
гарантованого покупця та має статус платника податку на прибуток за базовою (основною)
ставкою відповідно до Податкового кодексу України, в особі _____,
який діє на підставі _____,
з однієї сторони,

_____ (далі – продавець за «зеленим» тарифом), що діє на підставі ліцензії на провадження
господарської діяльності з виробництва електричної енергії та має статус платника податку на
прибуток за базовою (основною) ставкою відповідно до Податкового кодексу України, в
особі _____, який
діє на підставі _____, з
другої сторони,

що спільно іменуються Сторонами,
уклали цю додаткову угоду до договору від __.__.20__ № _____ (далі – Договір) про
таке:

1. Сторони дійшли згоди про призупинення дії Договору з дня набрання чинності цієї
додатковою угодою.

2. З дня набрання чинності цієї додатковою угодою призупиняється виконання
зобов'язань Сторін щодо:

купівлі-продажу електричної енергії, виробленої продавцем за «зеленим» тарифом;

купівлі та оплати продавцем за «зеленим» тарифом частки відшкодування вартості
врегулювання небалансу електричної енергії гарантованого покупця;

оплати внесків для створення спеціального (цільового) фонду, призначеного для
покриття арбітражних витрат гарантованого покупця.

3. Призупинення дії Договору не звільняє Сторони від належного виконання зобов'язань
стосовно здійснення розрахунків, що виникли у період до призупинення дії Договору.

4. Ця додаткова угода складена українською мовою при повному розумінні Сторонами її
умов та термінології у двох ідентичних примірниках, які мають однакову юридичну силу, по
одному для кожної із Сторін.

5. Ця додаткова угода є невід'ємною частиною Договору.

6. Ця додаткова угода набирає чинності з 01 _____ 20__ року.

_____/_____/_____
(підпис)

_____/_____/_____
(підпис)

Додаток 2
до Типового договору про
купівлю-продаж електричної
енергії за «зеленим» тарифом

ДОДАТКОВА УГОДА №
до договору від _____ 20__ року № _____

Київ _____ 20__ року

_____ (далі – гарантований покупець), що діє на підставі ліцензії на провадження діяльності зі здійснення функцій гарантованого покупця та має статус платника податку на прибуток за базовою (основною) ставкою відповідно до Податкового кодексу України, в особі _____, який діє на підставі _____, з однієї сторони,

_____ (далі – продавець за «зеленим» тарифом), що діє на підставі ліцензії на провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії та має статус платника податку на прибуток за базовою (основною) ставкою відповідно до Податкового кодексу України, в особі _____,

_____ , який діє на підставі _____, з другої сторони,

що спільно іменуються Сторонами,
уклали цю додаткову угоду до договору від __.__.20__ № _____ (далі – Договір) про таке:

1. Сторони дійшли згоди про поновлення дії Договору з дня набрання чинності цією додатковою угодою.

2. З дня набрання чинності цією додатковою угодою поновлюється виконання зобов'язань Сторін щодо:

купівлі-продажу електричної енергії, виробленої продавцем за «зеленим» тарифом;

купівлі та оплати продавцем за «зеленим» тарифом частки відшкодування вартості врегулювання небалансу електричної енергії гарантованого покупця;

оплати внесків для створення спеціального (цільового) фонду, призначеного для покриття арбітражних витрат гарантованого покупця.

3. Ця додаткова угода складена українською мовою при повному розумінні Сторонами її умов та термінології у двох ідентичних примірниках, які мають однакову юридичну силу, по одному для кожної із Сторін.

4. Ця додаткова угода є невід'ємною частиною Договору.

5. Ця додаткова угода набирає чинності з 01 _____ 20__ року.

_____/_____/_____
(підпис)

_____/_____/_____
(підпис)